Svenska kyrkan

PROTOKOLL	PROTOKOLL NR
Biskopsmötet	6/2015
ORT	DATUM FÖR MÖTET
Uppsala	2015-09-22--24

NÄRVARANDE

Ärkebiskop Antje Jackelén, ordförande,
biskoparna Ragnar Persenius, Uppsala,
Esbjörn Hagberg, Karlstad,
Hans Stiglund, Luleå,
Eva Brunne, Stockholm,
Sven-Bernhard Fast, Visby,
Martin Modéus, Linköping,
Per Eckerdal, Göteborg,
Åke Bonnier, Skara,
Johan Tyrberg, Lund,
Eva Nordung Byström, Härnösand,
Fredrik Modéus, Växjö,
Johan Dalman, Strängnäs, och
Mikael Mogren, Västerås (98 § - 106 §, 114 § -)

SÄRSKILT INBJUDNA

Den koptiske påven Tawadros II med följe (103 §)

INBJUDNA SOM SÄRSKILT FÖREDRAGANDE

Generalsekreterare Helén Ottosson Lovén (102 §)
Kyrkosekreterare Cristina Grenholm (102 §)
Utvecklings- och planeringschef Erika Brundin (102 §, 104 § - 105 §)
Biträdande avdelningschef Inga-Lena Arvidsson (104 §)

SEKRETERARE

Lena Bohman
Joel Ingmarsson

§ 98

Ärkebiskopen öppnade sammanträdet och inledde med psalm 278, bibelläsning och bön. **Sammanträdet öppnas**

§ 99

Följande tilläggsärenden anmäldes: **Föredragningslista**

BISKOPSMÖTET
POSTADRESS: 751 70 Uppsala
TELEFON: 018-16 95 00 FAX: 018-16 96 40
HEMSIDA: www.svenskakyrkan.se/biskopsmotet

a) **Biskopsbrev**
Biskopsbrev om diakoni

b) **Svenska kyrkans nationella nivå**
MR-dagarna

c) **Inomkyrkliga rörelser**
Samråd i enskilt ärende

d) **Biskopsmötet**
Biskopsmötets resa 2016

e) **Gudstjänsten**
Trons mysterium

f) **Kommuniteter**
Den Heliga Treenigheten

g) **Vigningstjänsten**
Antagning

§ 100

Biskoparna samtalade om biskoparnas deltagande i kyrkomötets utskott.

Kyrkomötet
Biskoparnas deltagande i utskotten (89 § 2015)

§ 101

Det reviderade kyrkohandboksförslaget efter slutförslagsgruppens slutbehandling förelåg för biskopsmötet. Enligt gällande tidsplan föreslås kyrkostyrelsen besluta den 16 december 2015 om ramarna för remissen av detta.

Kyrkans böcker
Kyrkohandboken, ny remissomgång (106 §, 109 §, 136 §, 151 §, 158 §, 160 § 2014)

Biskoparna samtalade om det reviderade kyrkohandboksförslaget i sin helhet.

I samtalet nämndes
- att det reviderade kyrkohandboksförslaget ska få prövas i sin helhet;
- att församlingarna ska använda antingen Den svenska kyrkohandboken 1986 eller det reviderade kyrkohandboksförslaget efter medgivande från respektive domkapitel;
- att kyrkohandboksförslaget 2012 inte kan användas samtidigt som det reviderade kyrkohandboksförslaget;
- att kyrkoordningens bestämmelse (18 kap. 6 §) om alternativa gudstjänstordningar inte är tillämpbar i frågan om huruvida kyrkohandboksförslaget 2012 fortfarande kan brukas.

Biskoparna konstaterade att tiden för att gå igenom förslaget med tillhörande handlingar har varit för knapp. Biskopsmötet kommer därför att behandla förslaget vid nästa sammanträde.

§ 102

Kyrkostyrelsen
Generalsekreterarens rapport

Generalsekreterarens rapport den 16 september 2015 och kyrkostyrelsens protokoll den 11 juni 2015 var utsända med handlingarna.

Generalsekreteraren föredrog särskilt för den nationella nivåns arbete med anledning av den pågående flyktingkatastrofen och lämnade en lägesbeskrivning för september 2015. I enlighet med kyrkostyrelsens beslut har en nationell stödfunktion inrättats inom området migration. TD Maria Södling har fått uppdraget att, i samverkan med stiften, bygga upp en nät- och telefonburen funktion med syfte att dela fakta, metod, kunskap och ge plats för erfarenhetsutbyte med relevans för församlingarnas arbete med flyktingar och asylsökande. Inom ramen för stiftens direktors- och kanslichefsnätverk har fyra stift tagit på sig uppgiften att utarbeta och lämna förslag kring Svenska kyrkans arbete med flyktingar. I gruppen finns Skara, Västerås, Härnösand och Luleå stift representerade.

Biskoparna rapporterade från stiften samt diskuterade strategier och åtgärder med anledning av det rådande migrationspolitiska läget.

§ 103

Ekumenik
Besök av den koptiske påven Tawadros II

Den koptiske påven Tawadros II med följe hade inbjudits till biskopsmötet som en del i ett längre besök i Sverige.

Påven höll ett anförande och önskade Guds välsignelse över biskoparna. Därefter fördes ett samtal om aktuella frågor ur kyrkligt, ekumeniskt och politiskt perspektiv. Påven inbjöd också biskoparna att besöka den koptiska kyrkan i Egypten.

Biskopsmötet ajournerades till följande dag.

§ 104

Konfirmation
Krafttag konfirmation

Efter onsdagens mässa i Uppsala domkyrka återupptogs biskopsmötets överläggningar.

Biträdande avdelningschef Inga-Lena Arvidsson föredrog innehållet i projektet "Krafttag konfirmation".

Kyrkomötet 2013 beslutade att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att undersöka hur den nationella nivån kan stötta församlingarna när det gäller kommunikation om konfirmation samt att i samråd med stiften göra en särskild satsning för att uppmärksamma konfirmationens betydelse. Under hösten 2014 gjordes på kyrkostyrelsens uppdrag en förstudie, vilken ligger till grund för projektet "Krafttag konfirmation".

I biskoparnas samtal nämndes
- svårigheten att utforma riktlinjer och strategier på nationell nivå som ska gälla för de lokala församlingarna;
- problematiken med uttrycket "erbjuda mötesplats" – vem ska möta vem och på vems villkor?
- vikten av söndagens gudstjänst som hela församlingens puls och

centrum för arbetet över åldersgränserna även i vardagen;
- konfirmationen som mer en övergångsrit för kyrkans relation till den unga människan än en övergångsrit ur ett samhällsperspektiv;
- konfirmationens betydelse för Kristusefterföljelsen;
- behovet ett systematiskt och sammanhängande kristet utbildningsprogram;
- genus- och socialgruppsanalys i förhållande till konfirmandstatistiken.

§ 105

Militär själavård
Fältprosten

Svenska kyrkans avtal med Försvarsmakten angående fältprosten gäller för närvarande t o m den 31 december 2015.

Inför förhandlingarna om fortsatt samarbete konstaterade biskoparna att Svenska kyrkans relation med Försvarsmakten och den militära själavården i sig är viktiga delar av kyrkans arbete. Kyrkans närvaro i de militära förbanden utgör dessutom en viktig pastoral kontaktyta.

§ 106

Kyrkomötet
Samtal om kyrkomötets ärenden

Biskoparna samtalade om de ärenden som var aktuella i kyrkomötets utskott.

Biskopsmötet ajournerades till följande dag.

§ 107

Kyrkostyrelsen
Aktuella frågor

Efter torsdagens mässa i Uppsala domkyrka återupptogs biskopsmötets överläggningar.

Ärkebiskopen föredrog följande.

Kyrkostyrelsens arbetsutskott hade den 23 september 2015 beslutat att ge generalsekreteraren i uppdrag att göra omdisponeringar i 2015 års budget för att frigöra tio miljoner kronor till församlingarnas arbete riktat mot flyktingar och asylsökanden.

Återrapportering av medelsanvändning ska göras på övergripande nivå av stiften. Detta för att möjliggöra att vunna kunskaper och erfarenheter kan inhämtas, bidra till gemensam kompetensuppbyggnad och delas i hela Svenska kyrkan.

§ 108

Lutherska världsförbundet
Generalförsamling 2017

Lutherska världsförbundets nästa generalförsamling äger rum i maj 2017 i Windhoek, Namibia. Svenska kyrkan har att utse tio delegater till generalförsamlingen, varav två ska vara biskopar.

Biskopsmötet beslutade

att för sin del utse biskoparna Eva Nordung Byström och Fredrik Modéus till medlemmar i delegationen.

§ 109

Ärkebiskopen informerade om möten hon haft den senaste tiden.

Information
Ärkebiskopens möten

§ 110

Meddelanden

a) Rapport från biskopsvigning i Aarhus (Jan-Olof Johansson)

b) Teckenspråktolkning/skrivtolkning i kyrkan

c) Tack från Birgitte Arendt

d) Biskopsmötets kommande sammanträden

e) Rapport från firande av 40 år med kvinnor som präster i Lettland (Tuulikki Koivunen Bylund)

§ 111

Svenska kyrkans nationella nivå
MR-dagarna

Mänskliga Rättighetsdagarna, MR-dagarna, är en mötesplats för praktiker, forskare, myndigheter, politiker och ideellt engagerade inom området mänskliga rättigheter. Tillsammans med ytterligare tio organisationer står Svenska kyrkan, genom den nationella nivån, som medarrangör av MR-dagarna. Svenska kyrkans företräds av kyrkokansliets internationella avdelning.

MR-dagarna 2015 genomförs i november i Göteborg. Arrangörsgruppens val av konferencier har rönt kritik, bl.a. från judiska församlingen i Göteborg.

Biskopsmötet uppdrog åt ärkebiskopens kaplan att följa upp ärendet.

§ 112

Inomkyrkliga rörelser
Samråd i enskilt ärende

Biskop Martin Modéus samrådde med biskoparna i ett enskilt ärende.

§ 113

Biskopsmötet
Biskopsmötets resa 2016

Den årligen återkommande veckan för biskopsmötets resa och/eller retreat infaller 2016 den 11-15 april.

Resan kommer att gå till Assisi med förläggning hos Birgittasystrarna på Casa di Santa Brigida.

Veckan kommer dels att innehålla ett ekumeniskt seminarium, dels att ha en retreatdel.

BISKOPSMÖTET
POSTADRESS: 751 70 Uppsala
TELEFON: 018-16 95 00 FAX: 018-16 96 40
HEMSIDA: www.svenskakyrkan.se/biskopsmotet

§ 114

Kommuniteter
Den Heliga Treenigheten (72 §, 95 § 2013, 40 § 2014, 44 § 2015)

I september 2015 hade biskop Mikael Mogren ett samtal med företrädare för den ekumeniska kommuniteten Den Heliga Treenigheten på Stiftelsen Berget i Rättvik. Därvid framkom i huvudsak följande.

Flera medlemmar i kommuniteten Den Heliga Treenigheten, tillhöriga Svenska kyrkan, avser att konvertera till romersk-katolska kyrkan under påsktiden 2016. Föreståndaren i Stiftelsen Berget, som är präst i Svenska kyrkan, kommer att diakonvigas i romersk-katolska kyrkan i påsk 2016 och prästvigas i pingst samma år.

Kommuniteten har sedan 2012 varit i kontakt med Troskongregationen i Rom samt fört samtal med biskopen i Stockholms katolska stift. En slutgiltig plan för kommunitetens konversion gjordes i maj 2015 tillsammans med tjänstemän från Troskongregationen och biskopen i Stockholms katolska stift.

Biskoparna samtalade om den allvarliga ekumeniska problematik som nu uppstått.

§ 115

Vigningstjänsten
Antagning (81 § 1972, 5 § 2000)

Biskoparna samtalade om hur information med namn på dem som ej kunnat antagas som präst- eller diakonkandidat i ett stift ska cirkuleras till biskoparna.

§ 116

Biskopsvigningar utomlands
Biskopsvigning i Norge 2016

Den 24 januari 2016 vigs ny biskop i Sør-Hålogalands stift.

Biskopsmötet beslutade

att utse biskop Hans Stiglund till att representera Svenska kyrkan vid biskopsvigningen.

§ 117

Biskopsbrev
Biskopsbrev om diakoni (166 § 2014, 73 §, 95 § 2015)

Biskoparna Per Eckerdal och Eva Brunne presenterade sitt slutförslag av biskopsbrevet om diakoni.

Biskoparna samtalade om dokumentet och uttryckte sin tacksamhet för det goda materialet. Biskoparna var överens om att ärendet inte behöver återkomma till biskopsmötet. Eventuella ytterligare synpunkter kan enskilda biskopar delge de två författarna senast den 27 september 2015.

§ 118

Gudstjänsten
Trons mysterium

Det förekommer att präster använder uttrycket "Trons mysterium", eller liknande formuleringar, i samband med nattvardsbönens instiftelseord.

Biskoparna samtalade om uttryckets liturgihistoriska betydelse.

Biskoparna konstaterade att bruket av ”Trons mysterium”, eller liknande, förekommer inom Svenska kyrkan och inte kan ignoreras, men att kyrkohandbokens nattvardsböner ska användas vid nattvardsfirande i Svenska kyrkan.

§ 119

Ärkebiskopen avslutade biskopsmötets överläggningar. **Avslutning**

Vid protokollet

Joel Ingmarsson

Justeras

Lena Bohman

Justeras

+ Antje Jackelén

Antje Jackelén, ärkebiskop

BISKOPSMÖTET
POSTADRESS: 751 70 Uppsala
TELEFON: 018-16 95 00 FAX: 018-16 96 40
HEMSIDA: www.svenskakyrkan.se/biskopsmotet